Jaké dovednosti by měl/a/o mít dítě/žák/žákyně -

co očekáváme, že děti/žáci/žákyně budou umět z domova

co je kompetence rodičů, nikoliv školky nebo školy

➢ Před zápisem do mateřské školy

Dítě umí:

- si obout a zout boty, případně zapnout suchý zip.
- samostatně oblékat a svlékat (s drobnou pomocí u složitějších prvků, jako jsou knoflíky či zipy).
- používá toaletu bez pleny a umí si umýt a utřít ruce.
- samostatně vzít kapesník a smrkat.
- uklidit po jídle, odnést talíř, utřít si stůl.
- uklidit po sobě prostor, kde si hraje.

- respektuje jednoduchá pravidla a pokyny dospělých.
- požádat o pomoc a vyjádřit své potřeby.
- se podělit a počkat
- je schopno chvíli pracovat samostatně a soustředit se na aktivitu.

- pozdravit a poděkovat.
- pojmenovat běžné předměty a situace.
- je schopno poslouchat a reagovat na jednoduché pokyny.
- vyjádřit své pocity a potřeby slovně nebo neverbálně.

- chodit po schodech nahoru i dolů.
- bezpečně manipulovat s drobnými předměty (pastelky, kostky, drobné montessori pomůcky).
- udržet pastelku a udělat jednoduché tahy.

- samostatně jíst lžící a příborem.
- si samo nalít pití (z malé konvičky nebo lahvičky).
- umí si po jídle utřít ústa a ruce.
- zvládá pravidelnou hygienu (mytí rukou, čistění zubů s pomocí rodičů doma).

- dítě projevuje zájem o svět kolem sebe.
- chvíli samostatně pracovat nebo se zabavit.
- projevuje chuť objevovat, skládat, třídit, stavět, experimentovat.
- dokáže se chvíli soustředit na jednu činnost.

➢ Ve věku 3 – 6 let - nulté trojročí

Dítě umí:

- obout a zout boty, zapnout suchý zip a klasický zip.
- obléknout a svléknout si tričko, kalhoty, mikinu, punčocháče, ponožky, rukavice.
- uklidit si po sobě pomůcku (hračku) a vrátit ji na své místo.
- používat toaletu a umět si umýt a utřít ruce.

- pravidelně si čistit zuby a umývat ruce.
- používat kapesník, umět se vysmrkat.
- při kašlání dávat ruku před pusu.
- se česat a případně se podílet na úpravě vlasů.

- pozdravit, poděkovat a poprosit.
- požádat o pomoc, pokud ji potřebuje.
- umět naslouchat a nechat druhého domluvit.
- vyjadřovat své pocity a potřeby.

- respektovat pravidla daného prostředí.
- počkat až na něj přijde řada a nechat mluvit druhé.
- sdílet pomůcku s kamarádem.
- požádat o pomoc a přijmout ji.
- říci "ne" a chránit své hranice.

- bezpečně chodit po schodech nahoru i dolů.
- běhat, skákat a dřepnout si.
- jezdit na odrážedle nebo tříkolce.
- udržet rovnováhu při chůzi po nerovném terénu.

- držet pastelku nebo tužku.
- nakreslit jednoduchý obrázek.
- se orientovat v prostoru (nahoře, dole, vlevo, vpravo).
- rozeznávat barvy a jednoduché tvary.

- čekat.
- dokončit zadaný či zvolený úkol.
- respektovat celodenní rituály.
- mít představu o času (po snídani, po večeři, před spaním).

➢ Ve věku 6 – 9 let - první trojročí

Žák/žákyně

- pozdraví, poprosí, poděkuje bez vyzvání dospělého
- zvládá znalost základních pravidel na silnici
- udržuje pořádek svého okolí, batohu, pozná si své věci a pečuje o ně
- převléká se bez pomoci, zaváže si tkaničky, zapne zip, knoflík, vyčistí si zuby, učeše se

- připraví si svačinu, namaže chléb, očistí a nakrájí zeleninu, ovoce, nalije pití
- chytí a hodí míč, běhá, skáče, udrží rovnováhu
- respektuje pravidla a názory ostatních
- umí se omluvit, vnímá emoce
- zvládá odloučení od rodičů
- naslouchá ostatním
- vydrží u jedné činnosti přiměřeně dlouhou dobu bez odbíhání
- umí se srozumitelně vyjádřit
- s pomocí si připraví tašku do školy a svačinu

➢ Ve věku 9 – 12 let - druhé trojročí

Žák/žákyně

- pozdraví, poděkuje, poprosí, omluví se bez vyzvání dospělého
- ovládá výše napsané dovednosti z předchozího trojročí
- připraví si svačinu, školní tašku
- zná hodiny a ví, v kolik má být kde
- dokáže dojít do ředitelny, kanceláře školy, do ostatních kanceláří školy a do jiné třídy a vyřídit si vhodným způsobem, co potřebuje
- udržuje pořádek svého okolí, školní tašky
- respektuje pravidla a názory ostatních
- zvládá hádku, umí se omluvit, rozpozná emoce druhých a adekvátním způsobem na ně reaguje

➢ Ve věku 12 – 15 let - třetí trojročí

Žák/žákyně

- Ovládá výše napsané dovednosti z předchozích trojročí
- Dodržuje čas školního vyučování, chodí včas do školy
- Dokáže dojít na městský úřad a jiné instituce a vyřídit vhodným způsobem, co potřebuje
- Dokáže nakoupit, připravit jednoduchý pokrm a uklidí si po sobě.
- Respektuje odlišnosti spolužáků a přijímá spolužáky, jací jsou
- Přijímá sám sebe
- Pečuje o své fyzické a duševní zdraví (spánek, strava, pohyb)
- Chová se bezpečně na internetu
- Umí hospodařit s penězi, rozumně a zodpovědně s nimi nakládá
- Zajímá se o společenské dění
- Má právní povědomí (pravidla, povinnosti)
- Efektivně si organizuje čas (plánuje čas např. příprava na zkoušky)
- Myslí ekologicky (udržitelný životní styl..)
- Zná zásady slušného chování a dokáže slušně vyjádřit svůj názor
- Respektuje autoritu